AAJ-1961 Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) Examination

March / April - 2019

Gujarati : CC-402

ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન

Time : 3 Hours] [Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્ન સમાન ગુણ ધરાવે છે.

૧ ભારતીય-આર્ય ભાષાના વિકાસના વિવિધ તબક્કાઓ વિગતે ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૧ પ્રાચીન ભારતીય-આર્યથી મધ્ય ભારતીય-આર્ય સુધી થયેલાં સ્વર પરિવર્તનોની સદૃષ્ટાંત ચર્ચા કરો. ૧૪

૨ ગુજરાતી ભાષાના ઉદ્‌ભવ અને વિકાસની વિવિધ ભૂમિકાઓ ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૨ પ્રાકૃત-અપભ્રંશથી ગુજરાતીમાં થયેલ સ્વર અને વ્યંજન ધ્વનિ પરિવર્તનની ચર્ચા કરો. ૧૪

૩ ગુજરાતી ભાષાના સ્પર્શવ્યંજન ધ્વનિ ઘટકોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૩ ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

(૧) ગુજરાતીના અનુનાસિક ધ્વનિઓ

(૨) ગુજરાતી ભાષાના માન્ય સ્વરો.

૪ નીચેનામાંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

(૧) સૌરાષ્ટ્રી બોલીની વિશેષતાઓ

(૨) ગુજરાતીમાં પદસંવાદ અને પદક્રમ

(૩) ગુજરાતીનું શબ્દભંડોળ

(૪) ગુજરાતી વાક્યના પ્રકારો.

૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે **સાત**) ૧૪

(૧) ભારતીય-આર્ય ભાષાની પ્રાચીન ભૂમિકાને કેટલા તબક્કામાં વહેંચી શકાય ? કયા કયા ?

(૨) આર્યોની ભાષાનો જૂનામાં જૂનો ગ્રંથ કયો છે ? તે ક્યારે રચાયો હોવાનું મનાય છે ?

(૩) ગુજરાતી ભાષાના ઉદ્‌ભવની પ્રથમ ભૂમિકાને વિદ્વાનોએ કયા કયા નામથી ઓળખાવી છે ?

(૪) સંસ્કૃતથી પ્રાકૃત સુધીમાં કયાં કયાં સ્વર પરિવર્તનો થયાં છે ?

(૫) સ્વર ધ્વનિ ઘટકોની વ્યાખ્યા આપો.

(૬) ગુજરાતીના અર્ધસ્વરો કયા કયા છે ?

(૭) ગુજરાતીના સ્પર્શ વ્યંજનોના કેટલા પ્રકાર પડે છે ? કયા કયા ?

(૮) ગુજરાતીના પાર્શ્વિક અને પ્રકંપી ધ્વનિઓ વિશે ટૂંકમાં જણાવો.

(૯) ગુજરાતની મુખ્ય બોલીઓ જણાવી, પટ્ટણી બોલીની બે વિશેષતાઓ આપો.

(૧૦) વાક્યની વ્યાખ્યા આપી, ઉદ્‌ગાર વાક્યનાં બે દૃષ્ટાંત આપો.

(૧૧) તત્સમ્ અને તદ્‌ભવ શબ્દ વિશે ટૂંકમાં સમજાવી, બે-બે દૃષ્ટાંત આપો.

(૧૨) ભાષાવિજ્ઞાન ક્ષેત્રે પ્રદાન કરનાર ચાર ગુજરાતી ભાષાવૈજ્ઞાનિકો જણાવો.